

och hade Kongl. Maj:t den **17 November 1865** till hvad Styrelsen sälunda hemställt lemnat nådigt bifall.

Ester det bemälde Styrelse sedermera inkommit med infordradt underdånigt yttrande i anledning af Riex ofvanberöda ansökning om befrielse från ersättningarnes utgivande, har Kongl. Maj:t, enär anledning ej förekomme dertill, att Riex kunde blisva i tillfälle att ersättningarne gälda, samt han för den af honom vid tillfället begångna felaktighet blisvit med motsvarande kriminelt straff belagd, i näder föreslagit Riksdagen att så väl nu ifrågavarande, Kronan tillerkända eller af Kronans medel förskjutna belopp ur räkenskaperna finge afskrifvas, som de enligt Kongl. Brefvet den **17 November 1865** å trafikmedlen anvisade årliga utgister finge derifrån fortsarande utgå och anspråket på ersättning af Riex för desamma förfalla.

Stats-Utskottet, till hvilket ofvanberöda nådiga framställning blisvit remitterad, får, efter tagen kännedom af frågan rörande handlingar, med aseende dels å hvad i den Kongl. Proposition blisvit anfördt, dels ock å det Riex af Kongl. Styrelsen för Statens jernvägstrafik meddelade goda vitsord angående hans förut ådagalagda uppförande i tjensten, hemställa,

att förevarande nådiga framställning måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den **12 Februari 1867.**

ARVID FR:SON POSSE.

N:o 10.

Ank. till Riksd. Kansli d. **12 Febr. 1867**, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning dels af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, dels af enskild motionårs framställning, ej mindre om ersättning till Arrendatorn P. O. Hultén för förlust genom en logebyggnads kullstörtande, än åven om nedsättning af arrendet å det af honom arrende rade indragna Chefsbohemmanet Gettnabo N:o 1.

Hos Kongl. Maj:t hade, enligt hvad af ofvanberöda under N:o **33** uti Bi hanget till Riksdagens Protokoll införda nådiga Proposition inhemtas, Arrendatorn

Bih. till Riksd. Prot. 1867. 4 Saml. 1 Afd. 3 Häft.

af indragna Chefsbohemmanet vid Södra Möre 3:dje Båtmanskompani Gettnabo N:o 1, om ett mantal i Thorsås socken och Södra Möre härad af Calmar län, P. O. Hultén i underdåninghet anhållit, att, då dels under natten emellan den 1 och 2 Augusti 1865 en af honom å hemmanet samma år uppförd större logebyggnad jemte vagnskjul blifvit af en orkanlik storm kullstörtad, hvarigenom sökanden, enligt ett af kronolänsmannen i orten tillika med två sakkunniga personer upprättadt värdersinsinstrument, tillskyndats en förlust af 1,213 R:dr 10 öre, dels ock, jemlikt meddeladt intyg af näroende landbrukare, hemmanets åkerjord, eburu åtgärder vidtagits att derifrån afleda vatten i enlighet med en af Stats-agronomen C. H. Magnét uppgjord plan, hvilken dock måst öfvergivnas i anseende till dermed förenade stora kostnader, fortfarande antingen vore i vatteindränkt tillstånd eller lede af bottensyra, så att merendels klena skördar och stundom missvext inträffat, — Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen afslåta nädig Proposition derom, att sökanden måtte beviljas ej mindre ersättning för den lidna förlusten genom logebyggnadens kullstörtande med, 1,213 R:dr, än ock nedsättning af arrendet från 57 tunnor 16 kappar åtminstone till 40 tunnor spannmål, hälsten råg och hälsten korn.

Häröfver hade på nädig besällning Kongl. Kammar-kollegium och Kongl. Statskontoret afgifvit underdåigt utlåtande och dervid bisogat infordrade yttranden från såväl Kronofogden i orten som äfven Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, af hvilka den förre förordat ansökningen, hvaremot Kongl. Maj:ts Befallningshafvande väl sunnit ersättning böra sökanden beredas för den honom af naturhändelse utan eget förvällande tillskyndade förlusten, men såsom skäl emot nedsättandet af arrendeafgisten erinrat, att densamma blifvit frivilligt åtagen; att hemmanet genom odlingar mycket förbättrats och att icke genom värdering blifvit styrkt, det arrendebeloppet öfverstege hvad efter stadgade grunder för hemmanet skäligen borde erläggas; dock ansåge Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, enär kändt vore, att sökanden nedlagt betydliga kostnader för hemmanets förbättrande så väl till häfd som åbyggnader, att han under åtskilliga år varit hemsökt af missvext, och att han besunne sig i betryckta ekonomiska omständigheter, sig böra tillstyrka eftersigt af ett års arrendeafgift.

Derjemte hade Kongl. Kammar-kollegium och Kongl. Statskontoret i underdåninghet öfverlemnat ett af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, sedan dess ofvanberörda yttrande afgafs, insändt, af vederbörande kommunälänmd, på sökändens begäran, den 9 Oktober 1865 rörande beskaffenheten af hemmanet Gettnabo upprättadt syneinstrument, deruti besigtningsmännen på anförra skäl tillstyrkt bifall till sökändens begäran om arrendets nedsättande.

För egen del hade bemälda Kollegier i underdåninghet anfört, att ifrågavarande hemman den 19 Juli 1844 utarrenderats på 30 år, från midsfastan 1845, till Olof Jonsson i Stora Tomtebo emot ett årligt arrende af 57 tunnor 16 kappar, hälsten råg och hälsten korn; att detta arrende genom resolution den 11

September 1856 öfverlätits å sökanden samt att Kongl. Maj:t med afseende på den nödställda belägenhet, hvari Hultén sig befunne, dels i följd af inträffad missvext vid nämnda hemman år 1862, delsock i anseende till de kostnader han fått vidkännas för uppförande af en större ladugårdslänga derstädes år 1863, genom nädigt Bref den 1 April 1864 medgivit, att 1863 års arrendeafgift singe af sökanden erläggas åren 1865 och 1866, med hälften vid uppbördssämman i början af hvardera året; och hafva Kollegierna, på de af Kongl. Maj:t:s Befallnings-hafvande anförla skäl, även ansett sig böra i underdänighet tillstyrka, det Kongl. Maj:t täcktes i näder föreslå Riksdagen, att sökanden ej allenast måtte undså ersättning med 1,213 R:dr för den lidna förlusten genom logebyggnadens kullstörtande, utan även beviljas estergift af ett års arrende, utgörande i nya mätet 362 kubikfot 2,50 kanner spanmål, hälften råg och hälften korn.

Kongl. Maj:t, som, på grund af hvad dess Befallnings-hafvande sälunda anfört och i enlighet med Kollegiernas hemställan, ansåge såväl den sökta ersättningen, 1,213 R:dr, för förlusten genom ofvanberörda logebyggnads kullstörtande, som och den af vederbörande föreslagna estergift af ett års arrende för bostället skäligen böra Hultén tillgodokomma, har i näder föreslagit Riksdagen att nämnda ersättning och estergift bevilja; hvarjemte Kongl. Maj:t, i sammanhang härmend tillkänning-givit, att, då detta ärende den 2 Februari 1866 i underdänighet anmälde, Kongl. Maj:t, som, med hänsigt dertill att tiden för Riksdagens sammanvaro då var långt framskriven, ansåg, att med afslatande af nädig Proposition i ämnet borde bero intill denna Riksdag, emellertid beviljat Hultén anständ med erläggande af hvad icke tilläfventyrs redan var af honom guldet å arrendet för tid efter slutet af år 1863, dock med iakttagande att den för arrendets utgörande ställda säkerhet under tiden icke förminskades eller tillintetgjordes.

Stats-Utskottet till hvilket så väl denna nådiga framställning som en inom Riksdagens Andra Kammare af Herr J. Jonasson väckt motion, N:o 188, hvaruti föreslagits att den af Hultén hos Kongl. Maj:t sökta ersättning och estergift måtte till alla delar beviljas, har, efter erhållen kännedom af frågan rörande handlingar, tagit detta ärende i öfvervägande; och hvad först angår den föreslagna ersättningen, 1,213 R:dr, för liden förlust till följd af logebyggnadens kullstörtande; så då ifrågavarande logebyggnad, enligt handlingarne bilagd besigtningsinstrument, varit omsorgsfullt uppförd, så att icke någon försummelse å arrendatorns eller byggmästarens sida kunnat anses såsom orsak till byggnadens kullstörtande, utan den enda anledningen dertill varit en ovanlig naturhändelse, mot hvilken arrendatorn icke kunnat betrygga sig, finner Utskottet väl billigheten kräfva att ifrågavarande förlust icke ensamt må drabba arrendatorn; dock som ersättning för dylik förlust i ett alldeles likartadt fall (se Stats-Utskottets Utlåtande N:o 47 vid förliden riksdag) icke medgivits till högre belopp än ungefär $\frac{2}{3}$:delar af värdet, finner Utskottet, i öfverensstämme med den åsigt, som legat till grund för Rikets Stän-

ders vid förra riksdagen, i anledning af Stats-Utskottets nyss åberopade Utlåtande, fattade beslut, lämpligt tillstyrka,

att de gjorda framställningarne om ersättning till Arrendatorn Hultén för den förlust han lidit i följd af osvanberörda logbyggnaids kullstörtande måtte af Riksdagen i så måtto bifallas, att 1866 års arrende för indragna Chefsbohemmanet N:o 1 Gettnabo, utgörande 57 tunnor 16 kappar eller 362 kubikfot 2,5 kanner spanmål, hälften råg och hälften korn, i värde motsvarande omkring $\frac{2}{3}$:delar af berörda förlust, må, såsom ersättning dersför, honom estergifvas.

Beträffande åter så väl Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, att, utom ersättning för den förlust, Arrendatorn Hultén till följd af logbyggnadens kullstörtande lidit, honom måtte estergifvas ett års arrende, som den enskilda motionärens framställning om arrendeafgästens nedsättande för den återstående arrendetiden från 57 tunnor 16 kappar till 40 tunnor spanmål; så förekommer väl att, enligt meddeladt intyg, hemmanets åkerjord vore antingen i vattendräckt tillstånd eller lede af bottensyra samt att missvext år 1862 vid hemmanet inträffat; men då Hultén vid öfvertagandet af berörda arrende kunnat och bort göra sig underrättad om åkerjordens beskaffenhet samt han, vid bestämmendet af den arrendeafgäst han för hemmanet ville erlägga, bort taga i betraktande att missvext vid hemman, särdeles med så beskaffad åkerjord som det ifrågavarande eger, plägar inträffa, finner Utskottet betänktigt förorda någon estergift uti eller nedsättning för framtiden af den frivilligt åtagna arrendeafgästen, helst bifallandet af ett anspråk, sådant som det förevarande, sannolikt skulle framkalla dylika anspråk från flera andra Kronans arrendatorer, hvilka i mer eller mindre mån lidit af missvext; hemställande Utskottet alltså

att så väl Kongl. Maj:ts nådiga Proposition som den enskilde motionärens framställning i denna del icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 12 Februari 1867.

ARVID FR:SON POSSE.